

UNIVERZA V LJUBLJANI  
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE  
**ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IZBRANEGA PODJETJA  
ZA POTREBE MENEDŽERSKEGA ODLOČANJA**

Ljubljana, 26. februar 2018

TANJA JUG

## IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Jug Tanja, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Analiza računovodskih izkazov izbranega podjetja za potrebe menedžerskega odločanja, pripravljena v sodelovanju s svetovalcem prof.dr. Markom Hočvarjem.

### IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne \_\_\_\_\_

Podpis študentke: \_\_\_\_\_

# KAZALO

<b>UVOD .....</b>	<b>1</b>
<b>1 RAČUNOVODSKI IZKAZI .....</b>	<b>2</b>
<b>1.1 Bilanca stanja .....</b>	<b>3</b>
<b>1.2 Izkaz poslovnega izida .....</b>	<b>4</b>
<b>1.3 Izkaz denarnih tokov .....</b>	<b>4</b>
<b>1.4 Izkaz gibanja kapitala .....</b>	<b>5</b>
<b>2 ANALIZA POSLOVANJA .....</b>	<b>5</b>
<b>2.1 Letno poročilo .....</b>	<b>5</b>
<b>2.2 Priprava letnega poročila .....</b>	<b>6</b>
<b>2.3 Temeljni kazalniki stanja financiranja.....</b>	<b>6</b>
<b>2.4 Temeljni kazalniki stanja investiranja .....</b>	<b>7</b>
<b>2.5 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja .....</b>	<b>8</b>
<b>2.6 Temeljni kazalniki gospodarjenja .....</b>	<b>10</b>
<b>2.7 Temeljni kazalniki dobičkonosnosti.....</b>	<b>11</b>
<b>3 ANALIZA RAČUNOVODSKIH KAZALNIKOV IZBRANEGA PODJETJA ..</b>	<b>11</b>
<b>3.1 Predstavitev podjetja .....</b>	<b>12</b>
<b>3.2 Analiza računovodskih izkazov izbranega podjetja .....</b>	<b>12</b>
3.2.1 Analiza bilance stanja.....	12
3.2.2 Analiza poslovnega izida.....	15
<b>3.3 Analiza izbranega podjetja s kazalniki.....</b>	<b>18</b>
3.3.1 Temeljni kazalniki stanja financiranja.....	18
3.3.2 Temeljni kazalniki stanja investiranja .....	18
3.3.3 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja.....	19
3.3.4 Temeljni kazalniki gospodarjenja.....	19
3.3.5 Temeljni kazalniki dobičkonosnosti.....	20
<b>4 PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO .....</b>	<b>20</b>
<b>SKLEP.....</b>	<b>21</b>
<b>LITERATURA IN VIRI .....</b>	<b>22</b>

## KAZALO TABEL

Tabela 1: Bilanca stanja za leti 2014 in 2015.....	13
Tabela 2: Poslovni izid za leti 2014 in 2015 .....	15
Tabela 3: Izračun kazalnikov stanja financiranja za leti 2014 in 2015 .....	18
Tabela 4: Izračun kazalnikov stanja investiranja za leti 2014 in 2015.....	18
Tabela 5: Izračun kazalnikov vodoravnega finančnega ustroja za leti 2014 in 2015.....	19
Tabela 6: Izračun kazalnikov gospodarjenja za leti 2014 in 2015 .....	19
Tabela 7: Izračun kazalnikov dobičkonosnosti za leti 2014 in 2015 .....	20

## UVOD

Namen zaključne strokovne naloge je analizirati računovodske izkaze za potrebe menedžerskega odločanja. Podjetja si lahko pri tem pomagajo s kazalniki poslovanja, saj temeljijo prav na računovodskih izkazih. Za uspešno vodenje poslovanja in oblikovanja strateških ciljev in nalog ni pomembna samo notranja ampak tudi zunanja informiranost, kar pomeni, da si mora menedžer pridobiti čim več informacij o poslovnih partnerjih. Z analizo poslovanja podjetja prepoznavajo potrebe in iščejo rešitve za konkretne poslovne izzive.

Računovodski izkazi so namenjeni zunanjim in notranjim uporabnikom. Podjetja morajo zaradi vsebin izkazov le te varovati, kot poslovno skrivnost. Zato smo posledično odvisni od informacij, ki so namenjene zunanjemu uporabniku. Podjetja jih morajo izdelovati za vsako koledarsko leto in jih oddati najkasneje do zadnjega marca tekočega leta za preteklo leto. Letno poročilo, ki nam služi kot najboljša izhodiščna točka za analiziranje podjetja je sestavljeno iz poslovnega in računovodskega poročila, ki ga pripravljajo posamezniki ali celoten tim strokovnjakov. Odvisno od velikosti družbe. Namen letnega poročila je poročanje poslovnih dosežkov vsem, ki na kakršenkoli način sodelujejo z organizacijo. Podjetja s pomočjo letnih poročil komunicirajo z javnostjo, zato je pomembno, da so poročila temu primerno zasnovana. Izkazovati mora resnično in pošteno stanje premoženja, obveznosti družbe, njenega finančnega položaja ter poslovnega izida. Pri pripravi letnega poročila je potrebno upoštevati zakonske podlage. Poslovni del letnega poročila določa Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju ZGD-1), Ur.l. RS, št. 42/2006, računovodski del pa določajo tudi Slovenski računovodski standardi (v nadaljevanju SRS) in Mednarodni standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP).

Računovodski standardi predpisujejo vsebino, ki mora biti prisotna v računovodskih izkazih. Poročilo je javno in dostopno vsem: investitorjem, tekmecem, konkurentom ali navadnim kupcem, ki bi se na nek način radi prepričali, da izbrano podjetje ne bo šlo kmalu v stečaj. Računovodsko poročilo je obvezni del, kjer so predstavljeni temeljni računovodski izkazi in razkritja, kar pa lahko služi kot osnova za računovodsko analizo. Cilj diplomske naloge je izdelati analizo s predstavljenimi kazalniki in ugotoviti uspešnost poslovanja izbranega podjetja za lažje odločanje menedžerjev. Prednosti poznavanja finančnih podatkov za potrebe menedžerskega odločanja so predvsem v hitrem odzivu na spremembe in odzive. Bolj natančno se lahko opredeli uspešnost prodaje in drugih aktivnosti v podjetju. Prihrani pa se veliko časa, saj se podjetja izogonejo nepotrebnim komunikacijam ter ponavljajočih se dodatnih analiz.

V nalogi sem podrobneje predstavila analizo z izbranimi kazalniki, katerih izračun temelji na podatkih, pridobljenih v letnem poročilu. Naloga je sestavljena iz štirih poglavij. V prvem poglavju sem predstavila letno poročilo in njegove obvezne sestavine. Drugo poglavje opisuje računovodske izkaz, v tretjem poglavju pa je predstavljena analiza

računovodskih kazalnikov izbranega podjetja. Na njegovi osnovi sem izdelala analizo poslovanja s kazalnik z izračunom na temelju podatkov, pridobljenih v letnem poročilu.

## 1 RAČUNOVODSKI IZKAZI

Najpomembnejša obračunska poročila so letni ali medletni računovodski izkazi. Računovodska poročila za zunanje uporabnike so predpisana poročila. Po Zakonu o gospodarskih družbah so to letna poročila. Namen računovodskih izkazov je predvsem podati informacije o uspešnosti podjetja, finančnem položaju in spremembah finančnega položaja podjetja v določenem obdobju. Takšne informacije so pomembne za širši krog uporabnikov ter njihovo morebitno odločanje. Končni rezultat finančno – računovodskega procesa so računovodski izkazi, ki jih za podjetja pripravljajo računovodski servisi ali pa lastno računovodstvo. Računovodsko poročilo vsebuje vse zakonske elemente, kot so bilanca stanja, izkaz gibanja kapitala, izkaz denarnih tokov, izkaz poslovnega izida, izkaz vseobsegajočega izida in pojasnila k računovodskim izkazom, ki so določena z zakonom. Računovodski izkazi so zapis dogodkov, ki so se zgodili v preteklosti, uporabniki računovodskih informacij in lastniki pa potrebujejo za odločanje tudi najnovejše in druge informacije (Koletnik & Koželj, 2005, str. 75). Podjetja morajo po zakonu pripraviti letne računovodske izkaze.

Temeljni računovodski izkazi so:

- bilanca stanja,
- izkaz poslovnega izida,
- izkaz gibanja kapitala,
- računovodska pojasnila.

Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida, ki sta najpomembnejša računovodska izkaza, sta dostopna v javnih bazah Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju AJPES). Bilanca stanja je temeljni računovodski kazalnik, ki prikazuje prihodke in odhodke podjetja v določenem obdobju, ter ustvarjen poslovni izid, dobljen na podlagi razlike med prihodki in odhodki (Hočevar, Igljčar & Zaman, 2002, str. 242). Podjetniki, finančniki, bančniki, direktorji in drugi pri svojem delu pogosto potrebujejo podatke o lastnem poslovanju, kot tudi podatke o poslovanju svojih poslovnih partnerjev. Te podatke pridobijo iz različnih poročil, največkrat pa kar iz letnih poročil, med pomembnejšimi pa so računovodski izkazi. Računovodski izkazi ne morejo zadovoljiti vse potrebe različnih uporabnikov. Zaradi različnosti potreb, finančna poročila vsebujejo tudi dodatne informacije. Poleg osnovnih izkazov, računovodje pripravijo tudi spremna besedila, v katerih razlagajo o drugih dejavnikih, ki so vplivala na poslovanje podjetja, o računovodskih politikah, ki jih uporabljajo pri svojem delu ter tudi podrobno razlagajo posamezne postavke iz izkazov. Vse z namenom, da uporabnik dobi čim boljši vpogled v poslovanje podjetja.

Računovodski izkazi morajo biti razumljivi. Njihov glavni namen je dajati informacije o finančnem položaju, uspešnosti in spremembah finančnega položaja podjetja, ki so koristne za širok krog uporabnikov pri njihovem odločanju. Informacije morajo biti predstavljene na način, da jih uporabniki brez težav razumejo, ter ustrezati morajo določenemu namenu. Finančni izkazi morajo biti primerljivi, to pomeni, da jih je mogoče primerjati z informacijami iste organizacije za različna leta oz. z informacijami iz finančnih izkazov drugih podjetij. Računovodski izkazi so zapis dogodkov, ki so se zgodili v preteklosti.

## 1.1 Bilanca stanja

Bilanca stanja je temeljni računovodski izkaz stanja sredstev in obveznosti do njihovih virov v določenem trenutku. Je »ogledalo podjetja in tistih ljudi, ki skrbijo za njegov obstoj in razvoj« (Koletnik, 1997, str. 201). Vsi samostojni podjetniki in vsa podjetja morajo pripraviti računovodsko poročilo za minulo poslovno leto. Med glavnimi sta bilanca stanja in izkaz poslovnega izida. Zakon o gospodarskih družbah zahteva, da se bilanca stanja pripravi vsaj na zadnji dan poslovnega leta. Nekatera podjetja pa za lastnike, vlagatelje ali pa za potrebe vodstva sestavljajo tudi medletne bilance. Te pa so lahko mesečne, trimesečne ali polletne. Je dvostranski računovodski izkaz, v katerem je na levi strani prikazano stanje dolgoročnih in kratkoročnih sredstev (aktiva), na desni strani pa stanje obveznosti do virov sredstev (pasiva). Iz bilance stanja je najbolj razvidno premoženje, s katerim podjetje ali podjetnik jamči za svoje obveznosti.

Temeljno bilančno načelo, ki ga moramo upoštevati pri sestavljanju bilance stanja, je bilančno ravnovesje, kot ga prikazuje enačba (1) (Mramor, 1992, str. 155):

$$SREDSTVA = OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV \quad (1)$$

### Dolgoročna in kratkoročna sredstva

Dolgoročna sredstva so tista sredstva, ki se preoblikujejo v obdobju, ki je daljše od enega leta. Ta sredstva so:

- neopredmetena sredstva (patenti, licence, računalniški programi),
- opredmetena osnovna sredstva (zemljišče, oprema, zgradbe),
- naložbene nepremičnine,
- dolgoročne finančne naložbe (dana posojila, naložbe v vrednostne papirje),
- dolgoročne poslovne terjatve,
- dolgoročne aktivne časovne razmejitve (stroški razvijanja, naložbe v tuja opredmetena osnovna sredstva, vlaganja v nepremičnino, ki jo imamo v najemu).

Kratkoročna sredstva pa so tista, ki se preoblikujejo v časovnem obdobju, ki je krajše od enega leta. Ta sredstva so:

- sredstva za prodajo,
- zaloge (material, končani izdelki, trgovsko blago),
- kratkoročne poslovne terjatve (do kupcev, terjatve za vstopni DDV),
- kratkoročne finančne naložbe (dana posojila),
- denarna sredstva (denar na TRR, gotovina v blagajni),
- kratkoročne aktivne razmejitve (kratkoročno odloženi stroški).

### **Obveznosti do virov sredstev**

Obveznosti do virov sredstev so razporejene po načelu naraščajoče zapadlosti. Najprej so prikazati tisti viri sredstev, ki imajo najdaljši rok zapadlosti in na koncu tisti, ki imajo krajši rok zapadlosti (Igličar & Hočevar, 1995, str. 53).

Obveznosti do virov sredstev so sestavljeni iz:

- kapitala (kot lastni kapital se šteje tisti, ki se kaže kot obveznost do lastnikov in ga delimo na vpoklicni kapital. Le tega lastniki ob ustanovitvi vložijo v podjetje, kapitalne rezerve, rezerve iz dobička, preneseni čisti dobiček, presežek iz prevrednotenja in čisti dobiček ali izguba),
- dolgovi (tuj kapital, ki ga predstavljajo rezervacije in pasivne časovne razmejitve, dolgoročne finančne obveznosti, dolgoročne poslovne obveznosti, kratkoročne finančne obveznosti, kratkoročne poslovne obveznosti in kratkoročne pasivne časovne razmejitve).

### **1.2 Izkaz poslovnega izida**

V skladu s SRS je v izkazu poslovnega izida prikazan resničen in pošten rezultat delovanja za določeno obdobje posameznega podjetja ali samostojnega podjetnika. Prikaže nam ali je poslovno leto zaključil z dobičkom ali z izgubo. Izkaz poslovnega izida v nasprotju z bilanco stanja ni sestavljen na določen dan, ampak za določeno obdobje. Podjetniki ki načrtujejo svoje poslovanje, se odločajo tudi za pripravo medletnih ali letnih izkazov poslovnega izida, ker primerjajo dosežene rezultate z načrtovanimi. Izkaz poslovnega izida je dinamičen in ne kumulativen računovodski izkaz (Turk & Melavc, 2001, str. 45).

### **1.3 Izkaz denarnih tokov**

Izkaz denarnih tokov je eden izmed temeljnih računovodskih izkazov in ga zahtevajo Mednarodni računovodski standardi. Zagotavlja nam informacije o prejemkih in izdatkih pri poslovanju podjetja v določenem obdobju, prav tako pa zagotavlja vpogled v različne aktivnosti v okviru naložbenja in financiranja. Je nujen računovodski izkaz.



V izkazu denarnih tokov je poslovanje lahko predstavljeno z neposredno ali posredno metodo. Standardi dajejo prednost neposredni metodi, ki prikazuje postavke, ki so vplivale na denarni tok in njihov obseg. Pri posredni metodi, ki je v praksi največkrat uporabljena pa je potrebno popravljati čisti poslovni izid. Analiza denarnega toka je pomembna pri ocenjevanju potencialnih poslovnih partnerjih. Denarni tok je dober pokazatelj finančne stabilnosti in likvidnosti vsakega partnerja, saj nam pove o plačilnih sposobnostih, ki jih partner prakticira pri financiranju poslovanja.

#### **1.4 Izkaz gibanja kapitala**

Izkaz gibanja kapitala je obvezen srednje in velike delniške družbe ter tudi tiste majhne delniške družbe, katerih vrednostni papirji kotirajo na borzi in ki pri sestavljanju računovodskih standardov uporabljajo SRS. Obvezen pa je tudi za podjetja, ki sestavljajo računovodske izkaze v skladu z Mednarodni standardi računovodskega poročanja (MSRP). V njem prikažejo spremembe na postavkah kapitala ki se nanašajo na posle z lastniki. Pomembni so popravki, ki vplivajo na postavke kapitala, razdelitev nedenarnih sredstev lastnikom ter udeležba zaposlenih pri dobičku.

## **2 ANALIZA POSLOVANJA**

Pri analizi poslovanja igra pomembno vlogo raziskava in analiza ciljnega trga. Z to analizo menedžer pridobi informacije o umeščanju izdelkov in storitev v okvir dejavnosti oz. trga, na katerem želi podjetje delovati (Pučko, 2004, str.8). Služi pa mu kot podlaga za načrtovanje kasnejših trženjskih aktivnosti. Ključne informacije v analizi poslovanja so torej identifikacija kupcev ter ciljev trga, določanje velikosti trga, pridobivanje čim več podatkov o konkurenci in morebitnih konkurenčnih prednosti in slabostih, načrtovanje realnih ciljev ter kontinuiranega spremljanja trga.

### **2.1 Letno poročilo**

Letno poročilo je dokument v katerem podjetja oziroma družbe razkrivajo podatke o poslovanju enega poslovnega leta. Z letnim poročilom se podjetje predstavi tako zunanjim kot notranjim uporabnikom poslovnih in računovodskih informacij.

Sestavljeno je iz uvodnega dela, kjer podjetja predstavijo dejavnosti, poročilo predsednika uprave in predsednika nadzornega sveta, vizija in poslanstvo. Poslovno poročilo je namenjeno predvsem ne računovodskim informacijah, kjer najdemo podatke o delovanju podjetja. V računovodskem poročilu pa se nahajajo računovodske informacije v bilanci stanja, izkaz poslovnega izida, priloge s pojasnili k izkazu, izkaz finančnega izida in izkaz gibanja kapitala. V tem delu letnega poročila dobijo uporabniki glavne informacije o poslovanju podjetja. Vsebinsko določa Zakon o gospodarskih družbah, Slovenski računovodski standardi, Mednarodni standardi računovodskega poročanja za srednje in

velike družbe ter aktualna davčna zakonodaja. Poleg vsebine je pomemben tudi videz oziroma oblika letnega poročila (Horvat, 2002, str. 27).

## **2.2 Priprava letnega poročila**

Podjetja s pomočjo letnih poročil komunicirajo z javnostjo, zato je pomembno, da so poročila temu primerno zasnovana. Njegova priprava zahteva kar nekaj ur dela številnih kadrov različnih profilov v podjetju in tudi izven njega. Da bo letno poročilo kvalitetno, morajo biti informacije razumljive, relevantne, zaupljive in primerljive (Vezjak, 2004, str.43-46). Izkazovati mora resnično in pošteno stanje premoženja, obveznosti družbe, njenega finančnega položaja ter poslovnega izida. Pri pripravi je treba upoštevati zakonske podlage, in sicer poslovni del letnega poročila določa Zakon o gospodarskih družbah, računovodski del pa določajo tudi Slovenski računovodski standardi in Mednarodni standardi računovodskega poročanja.

Nekatera podjetja poleg vsebine namenijo tudi veliko časa oblikovanju samega poročila. Poleg obveznih informacij vključijo tudi druge zanimivosti, barvna ozadja, slike, različne sloge pisav, grafe, tabele itd. Poročila se oblikovno precej razlikujejo od podjetja do podjetja. Odvisno je predvsem, kakšen vtis skuša podjetje s poročilom pustiti javnosti. Veliko podjetij pa se poslužuje tudi elektronskih oblik letnih poročil.

Pri analiziranju računovodskega poročila igrajo najpomembnejšo vlogo kazalniki. So skoraj najpomembnejši pripomoček, saj so nam v pomoč pri sprejemanju poslovnih odločitev. Z njimi lahko prikažemo zelo komplicirane procese, razmerja in sestave na relativno enostaven način, kar nam prihrani mnogo časa in interpretacij. Vsakega posameznega uporabnika ne zanimajo vsi računovodski kazalniki, temveč le določeni, ki lahko pripomorejo k lažjemu sprejemu odločitve o nadaljnjem ali bodočem sodelovanju s podjetjem. V nadaljevanju vam bom predstavila nekaj najpomembnejših posameznih računovodskih kazalnikov, ki jih bom podkrepila z realnimi izračuni za izbrano podjetje. Med najpogosteje uporabljene kazalnike, ki se danes uporabljajo v podjetjih, štejemo (Biloslavo, 1999, str.116-119):

- kazalnike stanja financiranja,
- kazalnike stanja investiranja,
- kazalnike vodoravnega finančnega ustroja (kazalniki likvidnosti),
- temeljne kazalnike obračanja,
- temeljne kazalnike gospodarnosti,
- temeljne kazalnike donosnosti.

## **2.3 Temeljni kazalniki stanja financiranja**

Kazalniki stanja financiranja prikazujejo strukturo financiranja podjetja. Sredstva podjetja morajo biti financirana z viri financiranja. Kažejo nam sestavo obveznosti do virov

sredstev oziroma način financiranja premoženja podjetja. Pomembni so za lastnike in upravljalce podjetja, saj financiranje z dolgovi vpliva na finančno tveganje in donosnost podjetja. Dobičkonosnost in tveganje sta povezana.

### **Delež kapitala v financiranju**

$$\text{Delež kapitala v financiranju} = \frac{\text{Kapital}}{\text{Obveznosti do virov sredstev}} \quad (2)$$

Enačba (2) kaže razmerje med kapitalom podjetja in obveznostmi do virov sredstev. Vrednost kazalnika 1 pove, da so celotne obveznosti do virov sredstev sestavljene zgolj iz kapitala. Vrednost 0, pa nam pove, da med obveznostmi do virov sredstev ni kapitala. Običajne vrednosti so med obema mejama. Če je vrednost 0, je podjetje financirano v celoti iz tujih virov, zato je poslovanje z njim tvegano. V primeru, da je njegova vrednost 1, pa podjetje ne uporablja tujih, cenejših virov.

### **Delež dolgov v financiranju**

$$\text{Delež dolgov v financiranju} = \frac{\text{Dolgovi}}{\text{Obveznosti do virov sredstev}} \quad (3)$$

Kazalnik nam prikazuje delež dolgov v celotnih obveznostih do virov sredstev. Kot je razvidno iz enačbe (3), nam kazalnik prikaže koliko je podjetje finančno odvisno od zunanjih virov financiranja. Po svoji vsebini nam pove kolikšen del obveznosti do virov sredstev se nanaša na dolgove. Vrednost kazalnika nam pove, da je podjetje v celoti financirano iz dolgov in v primeru, da ima kazalnik vrednost 0, je podjetje v celoti iz kapitala in drugih virov financiranja. Višja kot je vrednost kazalnika, večje je tveganje, da podjetje v slabih razmerah poslovanja, ne bo zmožno odplačevati glavnice in obresti.

### **Stopnja dolgoročnosti financiranja**

$$\text{Stopnja dolg. financiranja} = \frac{\text{Kapital} + \text{Dolg. rezervacije} + \text{Dolg. dolgovi}}{\text{Obveznosti do virov sredstev}} \quad (4)$$

Enačba (4) stopnje dolgoročnosti financiranja nam prikazuje stopnjo financiranja, ki traja več kot leto dni. Izračun kazalnika je prikazan v tabeli 3.

## **2.4 Temeljni kazalniki stanja investiranja**

Ti kazalniki spadajo v skupino kazalnikov navpičnega finančnega ustroja. Izhajamo iz podatkov na aktivni strani bilance stanja. Temeljni kazalniki stanja investiranja so pomembni so za odločanje o investicijskih projektih v posamezne vrste sredstev. Njihova vrednost je od dejavnosti do dejavnosti in od podjetja do podjetja različna. Pri delovno intenzivni proizvodnji zavzema kazalnik udeležbo osnovnih sredstev v celotnih sredstvih majhno vrednost. Pri storitvenih dejavnostih, kjer ni pričakovati zalog, pa bo kazalnik, ki prikazuje stanje zalog v sredstvih 0.

## Stopnja osnovnosti investiranja

$$\text{Stopnja osnovnosti investiranja} = \frac{\text{Neopred.dolg.sredstva} + \text{Opred.osnovna sredstva}}{\text{Sredstva}} \quad (5)$$

Kot lahko vidimo iz enačbe (5), nam kazalnik prikaže razmerje med osnovnimi sredstvi po neodpisani vrednosti in vsemi sredstvi. V delovno intenzivnih panogah ( storitve, trgovina, ipd.) je vrednost kazalnika praviloma manjša kot pa v tehnološko intenzivnih panogah. Povečanje vrednosti kazalnika pomeni, da podjetje skrbi za obnovo in rast medtem ko zmanjšanje vrednosti pomeni dezinvestiranje osnovnih sredstev oz. pomeni da podjetje hitro raste ter da so se relativno povečala gibljiva sredstva.

## Stopnja finančnosti investiranja

$$\text{Stopnja finančnosti investiranja} = \frac{\text{KFN} + \text{DFN}}{\text{Sredstva}} \quad (6)$$

Kazalnik stopnje finančnosti investiranja prikazuje delež finančnih naložb v sredstvih, kot je razvidno iz enačbe (6). Prikaže nam delež tistih sredstev, ki so nastali iz prihodkov iz financiranja. Izračun kazalnika je prikazan v tabeli 4.

### 2.5 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja so izraženi s pomočjo podatkov na aktivni in na pasivni strani bilance stanja. Ti kazalniki so pomembni pri presojanju kvalitete financiranja – pokritost posameznih sredstev z ustreznimi viri financiranja. Poseben pomen imajo koeficient finančnega ravnotežja: kratkoročni ali tekoči, pospešeni in hitri koeficient.

#### Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev

$$\text{Koef. kapitalske pokritosti osnovnih sredstev} = \frac{\text{Kapital}}{\text{Sredstva}} \quad (7)$$

Enačba (7) kazalnika, nam prikazuje financiranje neodpisane vrednosti osnovnih sredstev s kapitalom. Zaželeno je, da bi bila osnovna sredstva financirana s kapitalom in dolgoročnimi krediti. Dobre vrednosti so okoli 1 ali več. Če je vrednost 1, pomeni, da je vsa neodpisana vrednost osnovnih sredstev financirana s kapitalom, vrednosti večje od 1, pomenijo, da so neodpisana osnovna sredstva v celoti financirana s kapitalom in da so s kapitalom financirana tudi druga sredstva. Vrednost kazalnika pod 1 pomeni, da je s kapitalom financiran le del neodpisane vrednosti osnovnih sredstev. Izračun kazalnika je prikazan v tabeli 5.

#### Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev in zalog

$$\text{Koef. dolg. pokritosti dolg. sredstev in zalog} = \frac{\text{Kapital} + \text{Dolg.rez.} + \text{Dolg.dolgovi}}{\text{Dolg.sredstva} + \text{Zaloge}} \quad (8)$$

Koeficient nam prikazuje, kapitalsko in dolgoročno financiranja dolgoročnih sredstev in normalnih zalog, ki se izračuna s pomočjo enačbe (8). Ob vrednosti večji od 1, bi se podjetje izognilo težavam s plačilno sposobnostjo, saj bi tako vsa dolgoročna sredstva financiralo s kapitalom in dolgoročnimi viri. Vrednost 1, pa pove, da so dolgoročna sredstva in normalne zaloge v celoti financirane s kapitalom, dolgoročnimi dolgovi in dolgoročnimi časovnimi razmejitvami. Kazalnik je nekakšen pokazatelj plačilne sposobnosti, saj predstavlja, da zalog ni mogoče unovčiti v kratkem obdobju (Slapničar, 2003, str.14). Izračun kazalnika je prikazan v tabeli 5.

#### **Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)**

$$\text{Kratkoročni koeficient} = \frac{\text{Kratkoročna sredstva}}{\text{Kratkoročne obveznosti}} \quad (9)$$

Enačba (9) kratkoročnega koeficienta nam prikazuje sposobnost podjetja, da poravnava svoje kratkoročne dolgove s celotnimi kratkoročnimi sredstvi. Če je vrednost kazalnika večja od 1, pomeni, da ima podjetje več gibljivih sredstev kot pa obveznosti. Višja vrednost kazalnika še ne pomeni, da ima podjetje boljšo plačilno sposobnost.

Kazalnik vsebuje tudi nekatere manj likvidne oblike sredstev (kot na primer zaloge), kar pomeni, da ta kazalnik ni najbolj zanesljiv pri presojanju plačilne sposobnosti podjetja. Pove nam le, katere okoliščine lahko vplivajo nanjo. Izračun kazalnika je prikazan v tabeli 5.

#### **Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)**

$$\text{Pospešeni koeficient} = \frac{\text{Likvidna sredstva} + \text{Kratkoročne terjatve}}{\text{Kratkoročne obveznosti}} \quad (10)$$

Pospešeni koeficient je podoben hitremu koeficientu. Kot je razvidno iz enačbe (10) z pospešenim koeficientom merimo pokritost kratkoročnih obveznosti z likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi terjatvami. Vrednost večja od 1 kaže, da bo podjetje svoje kratkoročne obveznosti plačalo z likvidnimi sredstvi in pričakovanimi prilivi iz naslova kratkoročnih terjatev. Če pa je vrednost kazalnika manjša od 1, pa nam pove, da podjetje z unovčitvijo kratkoročnih terjatev in razpoložljivimi likvidnimi sredstvi ne bo uspelo poravnati kratkoročnih obveznosti. V panogah, ki imajo hitro unovčljive zaloge, vrednost kazalnika manjša (Slapničar, 2003, str. 14). Izračun kazalnika je prikazan v tabeli 5.

#### **Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)**

$$\text{Hitri koeficient} = \frac{\text{Likvidna sredstva}}{\text{Kratkoročne obveznosti}} \quad (11)$$

Hitri koeficient kaže sposobnost podjetja poravnati kratkoročne dolgove. Enačba (11) nam prikaže razmerje med likvidnimi sredstvi podjetja in kratkoročnimi obveznostmi. Ne pove pa nam, ali je podjetje v tem trenutku plačilno sposobno. Če so kratkoročni dolgovi manjši

od likvidnih sredstev, je njegova vrednost 1, kar je dobro. Če pa so likvidna sredstva manjša od dolgov je njegova vrednost manjša od 1, to pa je slabo. Za podjetje to pomeni, da so lahko zaskrbljeni, glede plačevanja svojih tekočih obveznosti. Ne predstavlja pa nikakršnih problemov glede plačilne sposobnosti. Izračun kazalnika je prikazan v tabeli 5.

## 2.6 Temeljni kazalniki gospodarjenja

Kazalnik gospodarnosti prikazuje poslovno uspešnost podjetja, saj pojasnjuje dosežene poslovne prihodke glede na ugotovljene odhodke. Kazalnik kaže na učinkovitost poslovanja podjetja, saj so iz koeficienta izločeni prihodki in odhodki iz financiranja in izredni prihodki in odhodki. Če je vrednost kazalnika večja od 1 pomeni da podjetje posluje gospodarno, namreč le takrat njegovi poslovni prihodki presega stroške poslovanja. To pomeni, da že osnovna dejavnost prinaša dobiček. Potrebne podatke za izračun teh kazalnikov najdemo v izkazu poslovnega izida.

### Koeficient celotne gospodarnosti poslovanja

$$\text{Koeficient celotne gospodarnosti} = \frac{\text{Prihodki}}{\text{Odhodki}} \quad (12)$$

Koeficient celotne gospodarnosti poslovanja je podoben koeficientu gospodarnosti poslovanja, le da se primerjajo vsi prihodki z odhodki, ki so povezani s poslovanjem. Kot lahko opazimo, nam enačba (12) prikaže razmerje med prihodki in odhodki. Vrednost kazalnika večje od 1 pomeni da je podjetje ustvarilo več prihodkov kot odhodkov. Pomeni da posluje z dobičkom, medtem ko negativna vrednost tega kazalnika pomeni za podjetje poslovanje z izgubo. Izračun kazalnika je prikazan v tabeli 6.

### Koeficient gospodarnosti poslovanja

$$\text{Koeficient gospodarnosti poslovanja} = \frac{\text{Poslovni prihodki}}{\text{Poslovni odhodki}} \quad (13)$$

Enačba (13) kazalnika gospodarnosti poslovanja prikazuje razmerje med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki. V primeru, da so prihodki večji od odhodkov je vrednost večja od 1. To pomeni da je podjetje uspešno in izkazuje še dobiček. Če pa so odhodki večji od prihodkov je vrednost manjša od 1. Izračun kazalnika je prikazan v tabeli 6.

### Čista dobičkonosnost prihodkov

$$\text{Čista dobičkonosnost prihodkov} = \frac{\text{Čisti dobiček (Čista izguba)}}{\text{Prihodki}} \quad (14)$$

Kazalnik čiste dobičkonosnosti prihodkov kaže delež oziroma odstotek čistega dobička oziroma izgube v prihodkih, ki ga izračunamo s pomočjo enačbe (14). Pozitivna vrednost kazalnika pomeni, da je podjetje poslovalo uspešno. Izračun kazalnika je prikazan v tabeli 6.

## 2.7 Temeljni kazalniki dobičkonosnosti

Kazalnik dobičkonosnosti prikazuje delovanje, sposobnost in učinkovitost posloводства. Gre za eno najpomembnejših vrst kazalnikov. Kazalnik dobičkonosnosti prikazuje uspešnost uporabljenih sredstev glede na donos, h kateremu so pripomogla. Dobičkonosnost je rezultat poslovnih odločitev in zasledovanja politike podjetja, s tem pa prikazuje medsebojne učinkovanje plačilne sposobnosti in gospodarjenja z aktivo in pasivo na poslovni izid.

### ROA ali donosnost sredstev

$$ROA = \frac{\text{Čisti dobiček}}{\text{Sredstva}} \quad (15)$$

S pomočjo enačbe (15) čiste donosnosti sredstev kaže, kako uspešno je bilo vodstvo pri upravljanju s sredstvi. Čim večja je vrednost tega kazalnika, tem uspešnejše je poslovanje podjetja. Kazalnik kaže razmerje med doseženimi rezultatom in vloženi sredstvi oziroma pove, koliko čistega dobička ali čiste izgube je izkazanih na denarno enoto sredstev. Vsa podjetja stremijo k čim večji vrednosti tega kazalnika, saj to pritegne vlagatelje in financerje. Večja kot je dobičkonosnost sredstev, manjša je namreč verjetnost, da bo podjetje zašlo v poslovne in finančne težave ali da bo moralo ukiniti poslovanje. Izračun kazalnika je prikazan v tabeli 7

### ROE ali donosnost kapitala

$$ROE = \frac{\text{Čisti dobiček}}{\text{Povprečno stanje kapitala}} \quad (16)$$

S stališča lastnikov je to eden najpomembnejših kazalnikov. Enačba (16) nam pomaga ugotoviti, koliko dobička lahko ustvari podjetje glede na vire, ki mu jih zagotavljajo njegovi družabniki oz. delničarji. Lastnik s tem kazalnikom lahko ocenjuje uspešnost posloводства glede upravljanja premoženja lastnikov. Predstavlja, kakšen odstotek čistega dobička pripada lastnikom glede na njihov delež v lastništvu. Za posloводство podjetja je ta kazalnik predvsem pomemben zato, ker lahko z njim preveri, ali dovolj ustrezno zasleduje temeljni cilj lastnikov kapitala, posredno pa se preko tega kazalnika določa vrednost podjetja.

## 3 ANALIZA RAČUNOVODSKIH KAZALNIKOV IZBRANEGA PODJETJA

Analiza poslovanja družbe in njenega finančnega položaja je pomembno dejanje, saj si ustvarimo večjo preglednost med sredstvi in obveznostmi do virov sredstev. Na splošno lahko rečemo, da je analiza poslovanja proces spoznavanja poslovanja konkretnega podjetja, ki služi za odločanje o izboljšanju ekonomske uspešnosti poslovanja tega podjetja

z vidika uporabnika analize (Pučko, 2004, str. 8). Računovodska poročila so namenjena odločanju in so podlaga za sprejemanje odločitev. Če računovodska poročila ali računovodske informacije niso pravilno in pošteno pripravljene, lahko uporabnik teh poročil, na njihovi podlagi sprejemajo napačne sklepe in napačne odločitve. Prav tako nam analiza močno pomaga pri sprejemanju poslovnih odločitev ter uresničevanju ciljev družbe. Celotna analiza temelji na letih 2014 in 2015.

### **3.1 Predstavitev podjetja**

Izbrano podjetje že preko 30 let deluje na področju dveh dejavnosti:

- Hotelska dejavnost s pestro ponudbo udobno opremljenih sob, okusno hrano, kakovostnimi storitvami in prijaznim osebjem. Hotel nudi 200 sob kategorije treh zvezdic ter 42 sob kategorije hostel.
- Dejavnost upravljanja poslovnih zgradb zajemajo: upravljanje, vzdrževanje in čiščenje poslovnih subjektov.

V podjetju je zaposlenih 49 oseb. Glede na število zaposlenih, čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive lahko izbrano podjetje opredelimo kot srednje veliko podjetje. V zadnjem letu je izbrano podjetje zavezano k trajnostnem razvoju, spodbujanju spoštovanja okolja in povezovanju z lokalnimi skupnostmi. Hotel velja za ambasadorja kulture. Njihov najnovejši slogan je »Urbani & Zeleni«.

### **3.2 Analiza računovodskih izkazov izbranega podjetja**

V povzetku računovodskega poročila so omenili, da so računovodski izkazi sestavljeni v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi, mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in direktivami Evropske unije. Računovodsko analiziranje temelji na podatkih, ki so zbrani v računovodskih listinah, poslovnih knjigah ali v računovodskih izkazih in poročilih. V postopku analiziranja preoblikujemo te podatke v računovodske informacije, ki služijo kreiranju povsem novih, ali za uravnavanje že zasnovanih procesov in stanj (Koletnik, 1997, str. 28).

#### **3.2.1 Analiza bilance stanja**

Z analizo bilance stanja dobimo sliko sestave in strukture premoženja ter virov financiranja. S pomočjo razčlenjenih podatkov ugotovimo, kakšne so poslovne možnosti in katere odločitve moramo sprejeti, če želimo, da vrednost premoženja ne bo ogrožena. V analizi sem uporabila podatke o poslovanju dveh zaporednih časovnih obdobjev preučevanja podjetja, ki so razvidni v tabeli 1. Ti podatki so podlaga za presojanje poslovanja in oblikovanja novih informacij za poslovne odločitve.



Tabela 1: Bilanca stanja za leti 2014 in 2015

		31.12.2014	31.12.2015	Povečanje/ zmanjšanje
	<b>SREDSTVA</b>			
<b>A</b>	<b>Dolgoročna sredstva</b>	<b>13.307.033</b>	<b>33.298.815</b>	<b>+19.991.782</b>
I	Neopredmetena dolgoročna sredstva	11.495.146	11.796.057	+ 300.911
1.	Dolgoročne premoženjske pravice	42.161	49.386	+ 7.225
2.	Dobro ime	3.046	3.046	0
3.	Predujmi za neopredmetena sredstva			
II	Opredmetena osnovna sredstva	3.314.016	3.591.708	+ 277.692
1.	Zgradbe	3.136.456	3.356.245	+ 219.789
a)	Zemljišča	194.327	194.327	0
b)	Zgradbe	2.942.129	3.161.918	+ 219.789
2.	Druge naprave in oprema	177.560	235.463	+ 57.903
III	Naložbene nepremičnine			
IV	Dolgoročne finančne naložbe	8.114.998	8.130.992	+ 15.994
		<b>31.12.2014</b>	<b>31.12.2015</b>	<b>+/-</b>
1.	Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	8.090.334	8.099.768	+ 9.434
a)	Delnica in deleži v družbah v skupini	8.090.334	8.099.768	+ 9.434
2.	Dolgoročna posojila	24.664	31.224	+ 6.560
a)	Dolgoročna posojila družbam v skupini		7.000	+ 7.000
b)	Dolgoročna posojila drugim	24.664	24.224	- 440
V	Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	
VI	Odložene terjatve za davek	23.971	23.971	0
<b>B</b>	<b>Kratkoročna sredstva</b>	<b>1.802.799</b>	<b>1.493.899</b>	<b>- 308.900</b>
I	Sredstva			
II	Zaloge	5.833	3.645	- 2.188
1.	Material	5.833	3.645	- 2.188
III	Kratkoročne finančne naložbe	53.993	92.700	+ 38.707
2	Kratkoročna posojila	53.993	92.700	+ 38.707
IV	Kratkoročne poslovne terjatve	1.108.121	930.669	- 177.452
2.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	1.054.609	845.243	- 209.366
3.	Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	53.512	85.426	+ 31.914
V	Denarna sredstva	634.846	465.895	- 168.951
	<b>OBVEZNOSTI</b>	<b>13.307.034</b>	<b>13.298.815</b>	<b>- 8.219</b>
<b>A</b>	<b>Kapital</b>	<b>4.048.914</b>	<b>3.966.406</b>	<b>- 82.508</b>
I	Vpoklicani kapital	1.079.874	1.079.874	0
1.	Osnovni kapital	1.079.874	1.079.874	0
II.	Kapitalske rezerve	1.683.532	1.683.532	0
III.	Rezerve iz dobička	737.723	737.723	0
1.	Zakonske rezerve	464.668	464.668	0
5.	Druge rezerve iz dobička	273.055	273.055	0
V.	Preneseni čisti poslovni izid	465.277	590.729	+ 125.452
VI.	Čisti poslovni izid poslovnega leta	82.508	-125.452	- 207.960
B.	Rezervacije in dolg.pasivne časovne razmejitev	156.229	160.625	+ 4.396
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	143.767	150.638	+ 6.871
2.	Druge rezervacije			
3.	Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	12.462	9.987	- 2.475
<b>C.</b>	<b>Dolgoročne obveznosti</b>	<b>5.213.859</b>	<b>6.012.757</b>	<b>+ 798.898</b>
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	5.213.859	6.012.757	+ 798.898

se nadaljuje

Tabela 1: Bilanca stanja za leti 2014 in 2015 (nad.)

II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	0	25.652	+ 25.652
5.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti		25.652	+ 25.652
<b>Č.</b>	<b>Kratkoročne obveznosti</b>	<b>3.887.890</b>	<b>3.136.572</b>	<b>- 751.318</b>
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	2.376.887	1.878.110	- 498.777
1.	Krat.fin.obveznosti do družb v skupini	731.125		- 731.125
2.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank	797.523	794.212	- 3.311
4.	Druge kratkoročne finančne obveznosti	848.239	1.083.898	+ 235.659
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	1.511.003	1.258.462	- 252.541
2.	Krat. poslovne obveznosti do dobaviteljev	726.499	544.057	- 182.442
5.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti	784.504	714.405	- 70.099

Vir: Izbrano podjetje (2016).

V prvem delu bilance stanja vidimo premoženje podjetja, kot so na primer delovni stroji, oprema itd. ter patentne pravice, ki jih ima podjetje. V drugem delu pa izvemo, kako je podjetje to premoženje dobilo. Premoženje izbranega podjetja je razdeljeno na kratkoročno, ki je vezano na osnovno dejavnost podjetja ter dolgoročno, le tega pa namerava podjetje uporabljati več let.

Iz bilance stanja vidimo, da je vrednost dobrega imena v obeh letih enaka. V te vrednosti je potrebno nameniti veliko pozornosti, saj se v postavki skrivajo grehi iz preteklosti. Dobro ime podjetja pomeni prevzem, ki ga je izbrano podjetje plačalo več od knjigovodske vrednosti nakupa. Osnovna sredstva oziroma nepremičnine, naprave in oprema v bilanci stanja se vsako leto znižajo za predpisano amortizacijo. Zmanjševanje vrednosti osnovnih sredstev pomeni, da izbrano podjetje ne vlaga v posodobitve podjetja. Kot lahko vidimo v bilanci stanja je podjetje vložilo v nakup zgradb in opreme, kar pomeni, da vlagajo v razvoj in širitev podjetja. Neopredmetena sredstva podjetja so: vrednosti blagovnih znamk, kupljene licence, koncesije in vse premoženje, ki ga ne vidimo, podjetje pa ga je plačalo in z njim ustvarja posel. Finančne naložbe vse družbe vodijo po pošteni vrednosti.

Zaloge sem primerjala z prejšnjim letom. Iz bilance stanja se vidi, da je podjetje zmanjšalo zaloge. To lahko pomeni, da je imelo podjetje večje naročilo, ki se bo pokazalo kasneje v prihodnjem uspehu. Terjatve nam prikazujejo, koliko ima podjetje prodanih izdelkov in za katere še ni prejelo plačila. Vrednost terjatev izbranega podjetja je visoka, kar pomeni, da ima podjetje slabo plačilno disciplino. Več kot je takšnih terjatev, večje možnosti so, da podjetje ne bo dobilo plačila in bodo prisiljeni terjatve odpisati. Razlika med slabitvijo in odpisom je, da se slabijo terjatve, ko se predvideva, da znesek ne bo poplačan, še vedno pa podjetje terja dolžnika. Odpis pa naredi podjetje takrat, ko je prepričano, da dolžnik ne bo poravnal plačila. Največ terjatev imajo v podjetju do kupcev, ki so jih uspeli nekoliko zmanjšati, medtem ko so jim kratkoročne poslovne terjatve do drugih zvišali. Kot vidimo iz bilance stanja, se je vrednost terjatev do kupcev zmanjšala za 209.366€, vrednost poslovnih terjatev pa je manjša za 177.452€.

Kapital je vrednost premoženja, ki pripada lastnikom podjetja. Podjetje je imelo vrednost prenesenega čistega poslovnega izida v višini 125.452€. To pomeni, da so prenesli še ne porabljen čisti dobiček iz prejšnjih let oz. če bi bilo negativno bi pomenilo, da še niso pokrili izgube iz prejšnjih let. Čisti poslovni izid je preostanek čistega dobička, ki ni bil porabljen za druge namene, ali ugotovljena čista izguba poslovnega leta, ki jo ni bilo mogoče pokriti. Kot lahko razberemo je podjetje v letu 2015 poslovalo z izgubo.

Rezervacije so najmanj zanimive iz vidika bilance stanja. Iz rezervacije izvemo morebitne obveznosti zaradi možnih nastalih škod. Rezervacije podjetja naredijo na primer za zaposlene, če njihova kolektivna pogodba predvideva izplačilo nagrade ob upokojitvi. V tem primeru se dobiček zmanjša. Kot vidimo iz bilance stanja, imajo v podjetju oblikovane rezervacije za pokojnine in druge obveznosti, njihovo vrednost pa so v primerjavi z prejšnjim letom zvišali.

Kratkoročne obveznosti morajo podjetja poravnati v obdobju 12 mesecev, medtem ko dolgoročne obveznosti imajo rok več kot leto dni. Kratkoročne finančne obveznosti so dobljena kratkoročna posojila in izdani kratkoročni vrednostni papirji. Kratkoročne poslovne obveznosti pa so dolgovi povezani z poslovanjem in ne s financiranjem ter naložbenjem. Kot vidimo iz bilance stanja je podjetju uspelo zmanjšati kratkoročne obveznosti, razen druge kratkoročne obveznosti so povečali za 31.914€.

Finančne obveznosti so prejeta posojila. Vrednosti kratkoročnih finančnih in poslovnih obveznosti bi morale biti manjše od kratkoročnega premoženja. To pomeni, da bi le tako lahko podjetje vrnila vsa posojila in izplača vse upnike s prodajo premoženja. Izbrano podjetje je iz tega vidika vsaj na oko slaba družba. Ob koncu leta je imelo podjetje višje vrednosti kratkoročnih obveznosti kot kratkoročno premoženje. Poslovne obveznosti so znesek, ki ga mora podjetje plačati svojim dobaviteljem.

### 3.2.2 Analiza poslovnega izida

V izkazu poslovnega izida vidimo resničen in pošten prikaz poslovnega izida za poslovno leto. V nasprotju z bilanco stanja, ki je sestavljena na določen dan je poslovni izid sestavljen za določeno obdobje. Z analizo poslovnega izida in podatki iz tabele 2, sem skušala ugotoviti, kako donosno je izbrano podjetje.

*Tabela 2: Poslovni izid za leti 2014 in 2015*

	POSTAVKA	31.12.2014	31.12.2015	Povečanje/ zmanjšanje
1.	Čisti prihodki od prodaje	3.547.619	3.986.736	+ 439.117
2.	Sprememba vrednosti zalog in nedok.proizvodnje			
3.	Usredstveni lastni proizvodi in storitve			
4.	Drugi poslovni prihodki	10.822	40.054	+ 29.232

se nadaljuje

Tabela 2: Poslovni izid za leti 2014 in 2015 (nad.)

<b>5.</b>	<b>Stroški blaga, materiala in storitev</b>	<b>1.279.057</b>	<b>1.597.151</b>	<b>+ 318.094</b>
a)	nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega mat.	270.515	456.259	+ 185.744
b)	stroški storitev	1.008.542	1.140.892	+ 132.350
<b>6.</b>	<b>Stroški dela</b>	<b>1.414.258</b>	<b>1.541.072</b>	<b>+ 126.814</b>
a)	stroški plač	992.611	1.091.568	+ 98.957
b)	stroški socialnih zavarovanj	159.810	175.742	+ 15.932
c)	drugi stroški dela	261.837	273.762	+ 11.925
<b>7.</b>	<b>Odpis vrednosti</b>	<b>379.488</b>	<b>316.207</b>	<b>-63.281</b>
a)	amortizacija	318.233	313.134	- 5.099
b)	prevred.posl.odhodki opred.in nepored.srestev			
c)	prevred.odhodki pri obratnih sredstvih	61.255	3.073	- 58.182
<b>8.</b>	<b>Drugi poslovni odhodki</b>	<b>148.090</b>	<b>137.639</b>	<b>- 10.451</b>
<b>9.</b>	<b>Finančni prihodki iz deležev</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
a)	finančni prihodki iz deležev družb v skupini			
b)	finančni prihodki iz deležev pridruženih družb			
c)	finančni prihodki iz deležev v drugih družbah			
č)	finančni prihodki iz drugih naložb			
<b>10.</b>	<b>Finančni prihodki iz danih posojil</b>	<b>3.765</b>	<b>3.413</b>	<b>- 352</b>
a)	finančni prihodki iz posojil družbam v skupini			
b)	finančni prihodki iz posojil danih drugim	3.765	3.413	- 352
<b>11.</b>	<b>Finančni prihodki iz poslovnih terjatev</b>	<b>2.630</b>	<b>6.425</b>	<b>+ 3.795</b>
a)	finančni prihodki iz posl.terjatev do družbv skupini			
b)	finančni prihodki iz poslo.terjatev do drugih	2.630	6.425	+ 3.795
<b>12.</b>	<b>Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finan.naložb</b>	<b>118.214</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>13.</b>	<b>Finančni odhodki iz finančnih obveznosti</b>	<b>374.654</b>	<b>386.248</b>	<b>+ 11.594</b>
a)	finančni odhodki iz posojil prejetih od družb v skupini	40.557	89.891	+ 49.334
b)	finančni odhodki iz posojil prejetih od bank	334.097	296.358	- 37.739
c)	finančni odhodki iz izdanih obveznic			
č)	finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti			
<b>14.</b>	<b>Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti</b>	<b>1.854</b>	<b>2.927</b>	<b>+ 1.073</b>
a)	finančni odhodki iz posl.obv. do družb v skupini			
b)	finančni odhodki iz posl.obv.do dobaviteljev			
c)	finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	1.854	2.927	+ 1.073
<b>15.</b>	<b>Drugi prihodki</b>	<b>24.375</b>	<b>26.588</b>	<b>+ 2.213</b>
<b>16.</b>	<b>Drugi odhodki</b>	<b>751</b>	<b>136</b>	<b>- 615</b>
<b>17.</b>	<b>Davek iz dobička</b>	<b>0</b>	<b>1.397</b>	<b>+ 1.397</b>
<b>18.</b>	<b>Odloženi davki</b>	<b>-1.703</b>		

Vir: Izbrano podjetje (2016).

Izkaz poslovnega izida je razlika med prihodki in odhodki. Če je prihodkov več, potem ima podjetje konec leta bruto dobiček, v primeru, da ima podjetje več odhodkov, pa beleži izgubo iz poslovanja. Prihodki se delijo na poslovne prihodke, finančne prihodke ter druge prihodke. Poslovni in finančni prihodki spadajo med redne prihodke. Iz tabele je razvidno, da je izbrano podjetje svoje prihodke iz leta 2014 v letu 2015 povečalo v višini 474.005€. Razlog za takšno povečanje je v povečanem obsegu poslovanja oz.prodaji storitev. Iz

poslovnega izida se vidi, da so se povečali drugi poslovni prihodki, ki so povezani s poslovnimi učinki.

Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne in druge odhodke. Iz tabele, v kateri sem predstavila vse prihodke in odhodke, ki jih ima podjetje lahko vidimo, da so se odhodki povečali. Poslovni odhodki nastanejo takrat, ko se stroški ne zadržujejo v zalogah oz. so le te prodane. Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki. Odhodki, ki pa so neodvisni od prodaje pa imenujemo direkten odhodek. Med odhodke iz poslovanja sodijo stroški materiala, ki so se iz leta 2014 na 2015 povečali na 456.270€, stroški storitev, ki so se nekoliko povečali ter stroški dela. Ta strošek predstavlja strošek plače in znaša v letu 2015 1.541.072€. Odpis vrednosti vključuje amortizacijo, ta pa se je zmanjšala za 63.281€.

Finančni odhodki so tisti odhodki, ki so za financiranje in naložbe. Eni so namenjeni ustvarjanju poslovnih učinkov, del odhodkov pa izključno ustvarjanju finančnih prihodkov. V celoti vidimo, da so se finančni odhodki v podjetju zmanjšali. Drugi odhodki so odhodki, ki zmanjšujejo poslovni izid. Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke in ostali prihodki, ki povečujejo poslovni izid.

Podjetje je imelo v letu 2014 1.703€ odloženega davka. Računovodska obravnava terjatev in obveznosti za odloženi davek je rezultat obračunavanja sedanjih in prihodnjih davčnih posledic. Pomembne terjatve in obveznosti za odloženi davek povezanimi s poslovnimi dogodki v izkazu poslovnega izida se tudi prepoznajo v izkazu poslovnega izida kot odhodek za davek oziroma kot prihodek od davka. Vse pomembne terjatve in obveznosti za odloženi davek povezanimi s posli, prepoznanimi neposredno v kapitalu, se tudi prepoznajo neposredno v kapitalu.

Kot lahko vidimo, je podjetje v letu 2015 poslovalo z dobičkom iz rednega poslovanja v višini 434.721€ in celoten dobiček v višini 83.905€. Podjetje je imelo 1.397€ davka od dobička, kar pomeni, da je njihov poslovni izid pozitiven. Čisti dobiček iz poslovanja predstavlja presežek celotnih prihodkov in celotnih odhodkov skupaj z davki, ki jih podjetje ustvari. Je eden najpomembnejših pokazateljev finančnega poslovanja. Vrednost čistega dobička je znašala 82.508€.

### **EBITDA kazalnik**

Pomemben kazalnik z vidika lastnikov pa je tudi EBITDA. V veliki meri se uporablja tudi kot osnova pri kreditni analizi oz. pri ocenjevanju plačilne sposobnosti podjetja. EBITDA ali dobiček iz poslovanja pred amortizacijo je eden od pokazateljev uspešnosti podjetja in zelo dober pokazatelj dobičkonosnosti, posebej iz relativnega primerjanja z drugimi podjetji in z panogo.

### 3.3 Analiza izbranega podjetja s kazalniki

#### 3.3.1 Temeljni kazalniki stanja financiranja

*Tabela 3: Izračun kazalnikov stanja financiranja za leti 2014 in 2015*

<b>Kazalniki stanja financiranja</b>	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Delež kapitala v financiranju	0,30	0,29
Delež dolgov v financiranju	0,39	0,45
Stopnja dolgoročnosti financiranja	70,77%	76,24%

*Vir: Izbrano podjetje (2016).*

Kazalniki stanja financiranja so izračunani s pomočjo podatkov iz bilance stanja izbranega podjetja. Kazalnik o deležu kapitala nam pove, kolikšen del celotnega premoženja je financiran iz kapitala. Večji kot je delež kapitala v financiranju, manjše je tveganje pri poslovanju. Iz tabele 3 vidimo, da se je delež kapitala v letu 2015 v primerjavi z letom 2014 rahlo povečal, po drugi strani pa se je delež dolgov v financiranju zmanjšal v letu 2015 v primerjavi z letom 2014.

Kazalnik deleža dolgov kaže, da je podjetje zmanjšalo svoje dolgove. Nekateri avtorji navajajo, da je razmerje med kapitalom in viri, ki presega 30% zelo dobro. Stopnja dolgoročnosti financiranja se je v letu 2015 zmanjšala za 7,2%.

#### 3.3.2 Temeljni kazalniki stanja investiranja

*Tabela 4: Izračun kazalnikov stanja investiranja za leti 2014 in 2015*

<b>Kazalniki stanja investiranja</b>	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Stopnja osnovnosti investiranja	0,25	0,27
Stopnja finančnosti investiranja	0,61	0,62

*Vir: Izbrano podjetje (2016).*

S kazalniki investiranja odločamo o investicijskih projektih v posamezne vrste sredstev. Stopnja osnovnosti investiranja spada v skupino kazalnikov stanja investiranja, s katerimi se analizira strukturo sredstev v podjetju in so zanimivi zlasti za poslovodstvo podjetja pri odločanju o investicijah. Vrednost je odvisna od panoge, v kateri podjetje posluje. Izračunani so s podatki iz bilance stanja za leti 2014 in 2015.

Kot vidimo iz tabele 4, primerjava vrednosti kazalnika osnovnosti investiranja pokaže, da se je delež osnovnih sredstev v sredstvih leta 2015 v podjetju zmanjšal. Delež finančnih naložb v celotnih sredstvih podjetja pa se v letu 2015 v primerjavi z letom 2014 ni bistveno spremenil.

### 3.3.3 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Tabela 5 : Izračun kazalnikov vodoravnega finančnega ustroja za leti 2014 in 2015

<b>Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja</b>	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	1,22	1,10
Koeficient dolg.pokritosti dolg.sredstev in zalog	0,81	0,86
Kratkoročni koeficient	0,46	0,48
Pospešeni koeficient	0,46	0,47
Hitri koeficient	0,17	0,18

Vir: Izbrano podjetje (2016).

Pri kazalnikih vodoravnega finančnega ustroja izhajamo iz podatkov na aktivni in pasivni strani bilance stanja in jih med seboj primerjamo. Izračuni so narejeni s pomočjo podatkov iz bilance stanja za leti 2014 in 2015, njihovi rezultati pa so prikazani v tabeli 5. Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev se je iz leta 2014 v letu 2015 povečalo. To pomeni, da je podjetje povečalo delež financiranja z lastniškim kapitalom. Vrednost kazalnika je tudi vsa leta višja od 1, kar kaže na to, da so poleg osnovnih sredstev s kapitalom financirana tudi druga dolgoročna sredstva, kar je za podjetje ugodno. Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev in zalog kaže, v kolikšni meri podjetje sledi zlatemu bilančnemu pravilu o izenačevanju ročnosti sredstev in virov sredstev. Iz tabele lahko vidimo, da je vrednost kratkoročnega koeficienta v obeh letih pod optimalno vrednostjo 1. Vrednost pospešenega koeficienta je v primerjavi s kratkoročnim koeficientom skoraj enaka. Hitri koeficient je najboljši kazalnik kratkoročne plačilne sposobnosti, saj meri sposobnost podjetja, da bo poravnalo svoje kratkoročne obveznosti z najbolj likvidnimi sredstvi (denar in kratkoročne finančne naložbe). Iz tabele vidimo da je vrednost močno pod priporočljivo mejo 1. Nizka pokritost kratkoročnih obveznosti z likvidnimi sredstvi, bi lahko pomenila težave pri zagotavljanju kratkoročne plačilne sposobnosti. Po drugi strani, pa je lahko takšna vrednost običajno ugodna za donosnost in torej posredno za dolgoročno plačilno sposobnost.

### 3.3.4 Temeljni kazalniki gospodarjenja

Tabela 6: Izračun kazalnikov gospodarjenja za leti 2014 in 2015

<b>Kazalniki gospodarjenja</b>	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Koeficient celotne gospodarnosti	1,21	1,24
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,23	1,25
Čista dobičkonosnost prihodkov	0,021	-0,035

Vir: Izbrano podjetje (2016).

Podjetje posluje gospodarno, ko so prihodki večji od odhodkov. Večja je razlika, večja je gospodarnost. Kazalniki gospodarnosti so izračunani s podatki iz izkaza poslovnega izida

za leti 2014 in 2015, njegove vrednosti pa lahko vidimo v tabeli 6. Ker je vrednost kazalnika celotne gospodarnosti večja od 1, pomeni, da je podjetje poslovno uspešno. Prav tako se koeficient gospodarnosti poslovanja v letu 2015 ni veliko spremenil v primerjavi z letom 2014. Čista dobičkonosnost prihodkov pa se je zelo spremenilo. Kot vidimo je v letu 2014 podjetje poslovalo z izgubo, saj je vrednost kazalnika negativna. V letu 2015 pa je rezultat pozitiven, zato to pomeni, da je podjetje poslovalo uspešno.

### 3.3.5 Temeljni kazalniki dobičkonosnosti

*Tabela 7 : Izračun kazalnikov dobičkonosnosti za leti 2014 in 2015*

<b>Kazalniki dobičkonosnosti</b>	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)	0,62	-0,94
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (ROE)	0,76	-1,16

*Vir: Izbrano podjetje (2016).*

Vrednosti kazalnika dobičkonosnosti vidimo v tabeli 7. Kazalniki dobičkonosnosti prikazujejo delovanje, sposobnost in učinkovitost posloводства. Izračunani so s pomočjo bilance stanja in izkaza poslovnega izida za leto 2014 in 2015. Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev se je v letu 2015 v primerjavi z letom 2014 povečal. Podjetje je povečalo dobiček. V letu 2015 se je čista dobičkonosnost kapitala povečala v primerjavi z letom 2014, ko je podjetje poslovalo z izgubo. Kazalnik je zanimiv predvsem z vidika lastnikov, saj jih zanima dobiček na vloženi kapital, da bi ga lahko primerjali z dobičkom povprečne naložbe v gospodarstvu.

## 4 PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO

Da bi izbrano podjetje dosegalo boljše poslovne uspehe, bi moralo v letno poročilo vključiti nekaj sprememb. Oblika letnega poročila je zelo skopa. Njihova letna poročila so si na pogled skozi vsa leta enaka, le vsebino spreminjajo. Opazila sem, da tudi v vsebinskem delu pogosto ponavljajo stvari, ki so jih pisali že v prejšnjem poročilo. Določene stvari so le kopirane in to se mi ne zdi ravno primerno. Bralec se hitro izgubi in ne najde tisto kar išče. Na prvi pogled je poročilo preprosto, v katerem ni vključenih nobenih grafov in slikovnih podob. Mislim, da bi lahko letno poročilo z manjšimi popravki doseglo višji nivo ustreznosti. Predlagala bi, da bi vključili tudi kakšen fotografije in grafe za boljšo predstavo oz. da bi bralec oz. menedžer hitreje videl dejanske rezultate. Priporočljivo bi bilo boljše povezati izkaze s pojasnili, saj se povprečen bralec hitro zmede in pojasnil ne zna povezati z izkazi.

V poglavju Varovanja okolja bi lahko predstavili tudi prihranke, ki so nastali pri varčevanju in bolj trajnostnem delovanju izbranega podjetja in prihrank nato primerjali s številom zaposlenih oziroma gostov, kar bi dalo večjo predstavo o tem, za koliko se je



poraba dejansko zmanjšala. V poročilu nisem zasledila navedbe o pričakovani prodaji, pričakovanih stroških in dobičku. Poleg tega pa ni nikjer navedene strategije in vizije za prihodnje leto. V sami izjavi direktorja pa sem pogrešala njegovo mnenje oz. kaj so naredili dobro, s čim so zadovoljni in kaj bo potrebno popraviti, da bi bili še bolj uspešni in bi se izognili morebitnim težavam. Direktorjeva izjava je napisana zelo skopo oziroma so napisane zgolj informacije za kaj je odgovoren direktor, da družba pri svojem poslovanju ne uporablja kodeksa, da potrjuje letno poročilo ter da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve.

Ko sem pregledala še nekaj preteklih poročil izbranega podjetja, sem videla ogromno enakih besed, stavkov itd. Dobila sem občutek, da v podjetju ne namenijo velikega pomena samemu letnemu poročilu, ampak ga napišejo le zato, ker ga po zakonu morajo, s tem pa ne ustvarjajo pozitivno podobo podjetja. Vsa podjetja bi morala težiti k temu, da bi bila letna poročila razumljiva in izčrpna. Vsebovati morajo najpomembnejše informacije in podatke, ki so pomembni za celovito predstavitev poslovanja ter delovanja družbe. Letno poročilo bi moralo vsebovati več pojasnil, saj ta pri interesnih skupinah zbuja večje zaupanje. Vsebuje naj tudi več grafičnih prikazov in naštevanj, saj to omogoča boljše predstavo bralcem.

## **SKLEP**

Ob ustanavljanju podjetja je potrebno upoštevati določene kazalnike kot na primer velikost trga, identifikacija kupcev, informacije o konkurenci in spremljanje trga. To pa je iz vidika menedžerjevih odločitev bistveno orodje, ki mu je v pomoč za lažje poslovne odločitve. Menedžer na podlagi analize financ in finančnih podatkov hitro identificira probleme v podjetju in se nanje lahko hitro odzove. Natančno lahko opredeli uspešnost prodaje ter vnaprej določi korake odgovornosti.

Letno poročilo je dokument, ki prikazuje najpomembnejše aktivnosti in rezultate poslovanja organizacije v zadnjem poslovnem letu. Poslovno in računovodsko poročilo, ki sta glavna sestavna dela letnega poročila, sta z revidiranimi podatki na voljo širšemu krogu ljudi oziroma interesnim skupinam. Računovodska poročila za notranje uporabnike so poleg tistih, ki so namenjena zunanjim uporabnikom tudi vsa druga poročila, ki niso nujno pripravljena v skladu z računovodskimi standardi in predpisi. Z analizo računovodskih izkazov je menedžerjem v veliko pomoč pri ugotavljanju slabosti pri poslovanju družbe in sprejemanju ustreznih odločitev in ukrepov za izboljšanje uspešnosti poslovanja.

Zaključna naloga je sestavljena iz teoretičnega in analitičnega dela. V teoretičnem delu sem predstavila letno poročilo, njegov namen, kdo mora sestavljati letna poročila, kakšni so roki in sestavine letnega poročila. V drugem delu pa sem se osredotočila na analizo poslovnega in računovodskega poročila izbranega podjetja s pomočjo računovodskih kazalnikov za potrebe menedžerskega odločanja. Namen zaključne naloge je bil analizirati

podjetje za potrebe menedžerskega odločanja. Z analizo sem ugotovila, da je letno poročilo širše gledano kar dobro sestavljeno, vendar bi predlagala nekaj sprememb. Letno poročilo izbranega podjetja je napisano v skladu z obvezujočimi zakoni ter standardi. Računovodsko poročilo vsebuje vse informacije, ki jih lahko uporabi menedžer pri analizi poslovanja, za svoja odločanja. Na podlagi analize v katero sem vključila podatke bilance stanja in izkaza poslovnega izida za leto 2014 in 2015, lahko rečem, da je podjetje stabilno in posluje dobro. Zaradi svoje sigurnosti, pa njegov obseg poslovanja narašča zelo počasi. Finančni izid je bil v letu 2014 negativen, v letu 2015 pa pozitiven. Zato lahko rečem, da so poslovali uspešno.

Samo letno poročilo je zelo enostavno. Pogrešam vključenost fotografij, grafičnih prikazov in kratke poudarke. Menim, da so v letnem poročilu izpuščene tudi bistvene informacije, saj ni opisane vizije in strategije organizacije, ki pa so za menedžerja tudi zelo pomembne. Bolj bi se lahko posvetilo tudi poročanju o ravnanju z zaposlenimi, saj dejansko opravljajo veliko aktivnosti na tem področju. Končna ocena letnega poročila je pozitivna. Menedžer ali skupina lahko v letnem poročilu najde tiste informacije, ki jih potrebuje oz. ga zanimajo.

## LITERATURA IN VIRI

1. Biloslavo, R. (1999). *Metode in modeli za management*. Koper: Visoka šola za management.
2. Hočevnar, M., Igličar, S. & Zaman, M. (2002). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
3. Horvat, T. (2002). *Kritična analiza razkritij v letnih poročilih slovenskih podjetij* (doktorska disertacija). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
4. Igličar, A. & Hočevnar, M. (1995). *Računovodstvo za managerje*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
5. Izbrano podjetje. (2016). *Letno poročilo izbranega podjetja*. Ljubljana: Izbrano podjetje.
6. Koletnik, F. (1997). *Analiziranje računovodskih izkazov (bilanc)*. Maribor: Ekonomsko poslovna fakulteta.
7. Koletnik, F. & Koželj, S. (2005). *Redni in posebni računovodski izkazi*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
8. Mramor, D. (1992). *Osnove poslovnih financ*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
9. Pučko, D. (2004). *Analiza poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
10. Slapničar, S. (2003). *Analiza računovodskih izkazov – gradivo za vaje pri finančnem računovodstvu*. Pridobljeno 1. marca 2017 iz [http://studentski.net/gradivo/ulj\\_fmf\\_fc1\\_tfp\\_sno\\_analiza\\_racunovodskih\\_izkazov\\_01?r=1](http://studentski.net/gradivo/ulj_fmf_fc1_tfp_sno_analiza_racunovodskih_izkazov_01?r=1)
11. Turk, I. & Melavc, D. (2001). *Računovodstvo*. Kranj: Moderna organizacija.

12. Vežjak, B. (2004). *Letno poročilo je ogledalo podjetja*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.